

Budget 2021

Plan 2022 – 2023

Tomelilla
kommun

Innehållsförteckning

Politisk budgetinriktning 2021	1
Översikt över verksamhetens utveckling	5
Den kommunala koncernen	6
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	7
Händelser av väsentlig betydelse	10
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	12
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	16
Väsentliga personalförhållanden	20
Förväntad utveckling	21
Resultatbudget	22
Balansbudget	23
Driftbudget	24
Investeringsbudget	25
Kommunfullmäktige	26
Revisionen	27
Valnämnden	28
Överförmyndarnämnden inklusive arvode	29
Kommunstyrelsen	30
Samhällsbyggnadsnämnden	32
Byggnadsnämnden	36
Kultur- och fritidsnämnden	38
Vård- och omsorgsnämnden	40
Familjenämnden	42

Politisk budgetinriktning 2021

Möjligheter

Tomelilla kommun är en mycket bra plats att leva bo och verka i. Vi har sedan flera år tillbaka en stabilt ökande befolkningsutveckling, vilket ger oss stora möjligheter till samhällsplanering utan alltför tvära kast.

Kommuninvånarna ska känna att Tomelilla kommun är en riktigt bra kommun, där man kan förverkliga sina idéer och leva ett gott innehållsrikt liv. Det ska vara en plats där invånarna kan känna stor delaktighet, möjlighet till dialog och ökat inflytande.

Ambitionen är att Tomelilla på Österlen ska bli en av Skånes bättre boende- och företagarkommuner. Vi ser att en väg dit är förändring av inre arbetssätt i förvaltningen för att vi ska kunna leverera grunden för en god boendekommun med en hög klass på boende, miljö, vård, omsorg, förskola och skola.

Kärnan i detta är att fortsatt arbeta med väl fungerande lösningar som har möjlighet att få stöd hos så många folkvalda som möjligt. Vi kommer under året att ha förbättrat beredningsarbetet och transparent och öppet leda ett framåtsyftande arbete, där det goda samtalet är grunden för att hitta lösningarna.

Framtid

Alliansens politik bygger på prioriteringar kring att ge individer förutsättningar för att lyckas och göra egna goda val. Nyckeln till att kunna göra dessa framtidsval är kunskap. Den goda starten i livet – de första åren i förskolan och grundskolan, spelar här en avgörande roll.

Under året kommer 3 mnkr att avsättas för projektering av ombyggnaden av Lindesborgsskolan för större ändamålsenlighet, därefter står Kastanjeskolans lokaler på tur. Redan under hösten 2020 har utökade lokaler åstadkommit för ökade volymer, vilket är mycket bra. Inom förskoleverksamheterna kommer Västervångens förskola att prioriteras i investeringshänseende.

Förskolan och grundskolan ska möta alla barn och elever utifrån sina individuella förutsättningar. Möjligheterna att kunna leverera bra kunskapsresultat finns i många avseenden, men vi behöver få ett nytt fokus på arbetsglädje och kunskap, vilket ger trygga och stolta elever.

Samarbetet kring barn, unga och unga vuxna behöver få kontinuitet. Vi är en enda förvaltning i Tomelilla kommun och samarbetet över verksamhetsgränser och tillsammans med Polis och Region Skåne ska förbättras. Under 2020 har kommunstyrelsen tagit beslut om en samverkansöverenskommelse med Polisen som ger arbetet en yttre ram. En uppstart av Familjecentralen är en viktig del för att skapa tydligare samband som stärker det gemensamma fokuset på barnen över verksamhetsgränserna.

Vi ser också att barn och unga har en viktig del i utvecklingen av vår kommun, inte minst vad gäller hur vi framåt arbetar med införandet av Barnkonventionen. Det är både bra och välkommet att Ungdomsrådet är uppstartat och vi ser att detta arbete kontinuerligt behöver stöttning från Tomelilla Direkt.

Hela livet

Våra omsorgsverksamheter är viktiga delar i vår kommuns huvuduppdrag. Arbetet med att öka delaktighet och livskvalitet är prioriterat både för äldre och funktionshindrade. I Alliansbudgeten permanentas både Måltidsvänskonceptet där frivilligarbetare besöker och äter ihop med äldre som vill ha måltidssällskap samt skol/gymnasieungdomar i omsorgen. Livsglädje och stimulanser är viktiga - hela livet ska levas!

Äldreomsorgen kommer framöver att få ett positivt och ökat fokus i kommande års budgetar. Alliansen ser att det finns ett stort behov av att öka utbildningsinsatserna för ökad kvalitet och ökad attraktivitet som arbetsgivare. Utbildningsåtgärderna kommer att göras med inriktning på att både erbjuda undersköterskor specialistutbildningar, exempelvis inom välfärdsteknik samt hälso- och sjukvård, samt att kunna erbjuda dem som arbetar i vården och ännu inte har en undersköterskeutbildning en sådan utbildning.

Alliansen ser också att det finns ett behov av specialistutbildningar inom geriatrik samt inom demens. Allt fler äldre seniorer och deras anhöriga, såväl på äldreboenden och som i ordinarie hem, behöver insatser, stöd och råd för att bibehålla god livskvalitet. Arbetet med införandet av heltidsarbete som norm kommer också att ges ökade resurser. Vi kommer de kommande åren att behöva mer arbetskraft, inte minst som en följd av den långsiktiga demografiska utvecklingen samt behoven av att öka kvalitet och kompetens inom omsorgerna.

Nybyggande

Intresset av att etablera sig i vår kommun har tagit rejäl fart de senaste åren. Bostadsbyggandet i olika former, privata och offentliga aktörer möter behoven på ett bra sätt. Samtidigt har nya verksamheter med olika inriktningar visat stort intresse för etableringar vilket leder till ökade sysselsättningsmöjligheter. Kommunen ska fortsatt arbeta proaktivt och planera för både bostäder och verksamheter i linje med översiktsplanen. Arbetet med att ta fram landsbygds- och tätortsprogram kommer startas upp under 2021 och fokusera på goda livsvillkor i hela kommunen.

Kommunen kommer att möta upp med satsningar för att ge en tryggare tätort och upprustning av utemiljön med fokus på Tomelilla tätort 2021. Alliansen föreslår i investeringsbudgeten att investeringar görs i 100-årsfirandet av stadsparken, gång/cykelvägar, satsningar på området kring Torget och en ny julbelysning. Det är angeläget att underhålla och skapa mötesplatser, där konstgräsplanen får en miljöanpassad ny beläggning och den nyligen invigda multiarenan tillsammans skapar ett attraktivt positivt folkhälsoområde för ungdomar och föreningsliv.

Under året startar vi arbetet med att öppna upp för att söka visionsmedel som införs för att förstärka invånares och företagares strävan för att jobba i linje med kommunens vision.

Fritidschecken fortsätter även 2021 för att efter pandemin kunna utvärderas. Vi ser dock redan nu positiva delar i verksamhetens fokus, från utbud till efterfrågan. Under 2021 planeras för ett införande av ett nytt föreningsbidragssystem. Alliansen ser behov av att förbättra övergången till det nya systemet och förstärker budgeten till föreningsstöden.

Invånarfokus

Den ekonomiska återhämtningen efter covid-19 kommer att ta tid. Regering och riksdag har på ett positivt sätt kompenserat för ökade kostnader under 2020 och 2021. Det är i de små och medelstora företagen de nya jobben skapas. Under året kommer vi att växla upp med en företagslotsfunktion i Tomelilla direkt och förstärka fokus på näringslivsarbetet som vi ser är grunden för välfärden.

Vi kommer under budgetåret att fortsatt hålla en hög hastighet inom digitaliseringsarbetet för att ge invånarna ett mer serviceinriktat och mer effektivt arbetssätt där vi använder skarpa personalresurser på rätt ställen.

Under 2021 införs Tomelilla direkt fullt ut, vilket innebär fokus på enklare hantering av många ärenden med snabba och effektiva svar till invånare och kunder. Fiberutbyggnaden är en viktig framtidsfråga som Alliansen drivit under två mandatperioder. Sista större delen av den kommunala utbyggnaden beräknas ske under 2021. Därefter ser det, enligt nuvarande planering, ut som att täckningen för hushåll och företag är uppe på en bra täckningsgrad.

Jobb och egenförsörjning är nyckeln till en bra integration. Vi avser under året att arbeta aktivt med att minska utanförskapet. Detta ska ske inte minst med prioritet på kvinnor och unga genom Komvux och SFI-undervisning, som vi menar behöver förbättras. Där knyter vi SFI till en satsning inom äldreomsorgen för att höja kvalitet och förbättra språkinlärning.

Samordningen som infördes 2018 mellan försörjningsstöd och arbetsmarknad är fortsatt en viktig del i vårt arbete med att så många som möjligt ska vara i egen försörjning. Denna satsning fortsätter under året och förhoppningar finns både om att fler aktörer kompletterar kommunens arbete och att vi under 2021 kommer att få en tydlighet i vilken roll kommunen kan ha i framtida arbetsmarknadsåtgärder.

Tryggt och hållbart

Arbetet i det lokala brottsförebyggande rådet fungerar väl, där ett systematiskt arbete av dem som i normala fall har resurser och ansvar ger resultat. I början av 2021 kommer samarbetet mellan de fyra kommunerna i Sydostskåne att öka då en gemensam säkerhetsorganisation då startar upp. Säkerhetsorganisationen bygger på en stor basresurs i varje kommun, men en gemensam styrning och samverkan för att bättre klara av utmaningarna idag och framöver.

Under 2021 kommer vi att fortsätta förstärka trygghetsarbetet med väktare vid flera tillfällen. För att öka tryggheten, ska vi arbeta med förebyggande arbete med föräldrar och föreningsliv, men också med aktiva riktade insatser för att stoppa och förebygga kriminalitet i nära samverkan med polis, företagare och andra myndigheter såsom tull och Skatteverket. Från och med den 1 januari 2021 kommer alkohol-enheten att bli en del av Ystad-Österlenregionens miljöförbund, då vi ser stora samordningsvinster både vad avser kompetens och helhetssyn. Detta ger goda möjligheter till bättre service och mer samordnad tillsyn inte minst för våra företagare.

Tomelilla kommun har som ambition att ligga bland de tio bästa klimatkommunerna i Skåne bland kommunerna i vår storleksordning, där koldioxidutmaningarna fortsatt arbetas med ambitiöst. Kommande år påbörjas arbetet med underhållsplanering och optimering av energi, verksamhetens behov och arbetsmiljö i kommunens fastigheter. Hållbarhet i agerandet är helt avgörande för framtiden och vi som kommun ska agera föredöme.

För att bidra till energiomställningen kommer solceller att sättas upp på Österlenhallen/badet för 2 mnkr. Redan under 2020 byter vi ut fordon för att bland annat minska fossilbränsleanvändningen. Arbetet för att användning av plastprodukter ska blir mer hållbar samt utfasning/utbyte av kemikalier kommer att fortsätta.

Investeringarna i vatten- och avloppskollektivet fortsätter att ligga på en hög nivå, där arbetet med att säkra färskvattentillgång, separera dagvatten från avloppsvatten är högt prioriterat.

I slutet av 2020 eller i början av 2021, kommer Tomelilla kommuns livskvalitetsprogram upp till beslut i kommunfullmäktige. Där samlas områdena folkhälsa och miljö för en hållbar utveckling – ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Det är en viktig del i ett helhetsarbete med fokus på både invånare och miljö.

Per-Martin Svensson(M)

Leif Sandberg(C)

Carina Persson(L)

Bo Herou(KD)

Översikt över verksamhetens utveckling

Nedan visas kortfattat verksamhetens utveckling under en femårsperiod i tabellform. Verksamhetens utveckling visas för hela kommunkoncernen där kommunen ingår samt enbart för kommunen.

Verksamhetens utveckling (mnkr)	Kommunkoncernen				
	2015	2016	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	215,1	267,7	254,2	225,2	243,9
Verksamhetens kostnader	-802,7	-877,8	-902,9	-911,9	-942,7
Årets resultat	11,9	23,1	20,1	0,7	12,7
Soliditet (%)	39,6	38,4	39,2	36,1	35,9
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (%)	12,7	15,6	17,5	17,2	18,1
Investeringar	148,5	102,9	100,7	155,7	106,2
Långfristig låneskuld	377,7	446,6	446,5	486,3	571,2
Antal anställda (st)	780	817	829	804	795

Verksamhetens utveckling (mnkr)	Kommunen				
	2015	2016	2017	2018	2019
Folkmängd (st)	13 132	13 330	13 416	13 557	13 617
Kommunal skattesats (%)	20,61	20,61	20,61	20,61	20,61
Verksamhetens intäkter	144,3	206,7	191,2	169,2	187,0
Verksamhetens kostnader	-745,3	-844,6	-868,0	-874,5	-907,3
Årets resultat	17,2	18,0	13,4	7,1	12,1
Balanskravsresultat	16,5	17,5	13,4	4,6	2,4
Soliditet (%)	53,5	48,1	49,0	47,4	46,8
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (%)	12,6	15,7	17,9	19,5	20,8
Investeringar	95,6	80,2	78,6	103,0	70,1
Långfristig låneskuld	125,0	190,0	190,0	190,0	250,0
Antal anställda (st)	705	744	751	725	717

Den kommunala koncernen

Nedan redovisas de kommunala bolag och kommunalförbund som ingår i den sammanställda redovisningen.

Organisationsschema - kommunens samlade verksamhet

Kommunens samlade verksamhet

Kommunkoncernen		Kommunala uppdragsföretag	
Nämnder	Kommun-koncernföretag	Samägda företag utan betydande inflytande	Kommunala entreprenader
<p>KOMMUNSTYRELSEN Ordförande: Per-Martin Svensson (M) Förvaltningschef: Britt-Marie Börjesson</p> <p>SAMHÄLLSBYGGNADS-NÄMNDEN Ordförande: Sander Dijkstra (M) Verksamhetschef: Niklas Sommelius</p> <p>BYGGNADSNÄMNDEN Ordförande: Anette Thoresson (C) Verksamhetschef: Niklas Sommelius</p> <p>KULTUR- OCH FRITIDS-NÄMNDEN Ordförande: Marie Ståhlbrand (M) Verksamhetschef: Niklas Sommelius</p> <p>VÅRD- OCH OMSORGS-NÄMNDEN Ordförande: Marianne Åkerblad (M) Verksamhetschef: Camilla Andersson</p> <p>FAMILJENÄMNDEN Ordförande: Charlotte Rosdala (C) Verksamhetschefer: Camilla Andersson Johan Holmqvist</p> <p>ÖVERFÖRMYNDAR-NÄMNDEN Ordförande: Bo Herou (KD) Enhetschef: Johan Linander</p> <p>VALNÄMNDEN Ordförande: Lena Berndin (M)</p>	<p>Österlenhem AB, 100 %</p> <p>Tomelilla Industri AB, 100 %</p> <p>Österlens Kommunala Renhållnings AB, 50 %</p> <p>Sydöstra Skånes Räddningstjänstförbund, 16,5 %</p> <p>Ystad-Österlenregionens Miljöförbund, 23,20 %</p> <p>Biogas Ystad Österlen ekonomiska förening, 25 %</p> <p>Österlen VA AB, 50 %</p>	<p>Kommuninvest Ekonomisk Förening</p> <p>Kommunassurans Syd AB</p> <p>SYSAV</p> <p>AV Media Skåne</p>	<p>LOKALVÅRD Lassila & Tikanoja Service AB</p> <p>ÄLDREOMSORG Förenade Care</p> <p>TRYGGHETSLARM Tunstall Nordic</p> <p>PERSONLIG ASSISTANS Juni Care AB</p> <p>SKOLSKJUTS Telepass, Syd Buss AB</p> <p>GRÖNYTESKÖTSEL Hannelunds Hus & Grönservice, Farmartjänst, Österlen ek. förening, Nemi Syd, Samhall AB, Svevia</p> <p>GATUBELYSNINGSSERVICE Vattenfall Services Nordic AB</p> <p>UNDERHÅLL AV LADDPLATSER Fortum Markets AB</p> <p>BEVAKNING OCH LARM-TJÄNSTER Securitas Sverige AB</p> <p>MINDRE MARK-ENTREPRENAD D Söderlindh Entreprenad Syd AB, Svevia AB, Peab Anläggning AB, VA Gruppen AB, Gösta Ahlquist AB, BCA Entreprenad AB, Svevia AB</p> <p>VINTERVÄGHÅLLNING Ullstorp Fastighetsservice AB, Håkan Svensson Ravlunda, Peter Danielsson Smedstorp, Växtkraft i Skåne Tranås AB</p>

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Samhällsutveckling

Det särdeles osäkra prognosläge som rådde våren 2020 kommunicerade Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) genom att ge ett scenario för samhällsekonomin – istället för att som vanligt beskriva en prognos (för innevarande och nästa år) följt av en kalkyl (för den längre sikten). Betydande osäkerhet kvarstår och kalkylerna illustrerar även nu ett scenario. Vissa svårbedömda variabler, exempelvis löneutvecklingen – även för den korta sikten – bygger på antaganden, då det i nuläget knappast är rimligt att lägga prognoser.

Bedömningen som SKR gjorde i vårens prognoser, att BNP under det andra kvartalet skulle falla mindre i Sverige än i många andra länder, ser ut att stå sig. Men nedgången tycks ändå ha varit klart större än vad som antogs i den skatteunderlagsprognos som publicerades i april. Utsikterna för BNP och sysselsättning helåret 2020 ser därmed svagare ut nu, jämfört med SKR:s bedömningar i våras.

Mycket ser nu att ha stabiliserats, såväl i Sverige som i omvärlden, jämfört med den dramatiska konjunkturkollapsen under månaderna mars, april och maj. Trots att endast drygt fyra månader återstår av innevarande år är det långt till målgång för helåret 2020. Inte minst den globala utvecklingen präglas av stor ovisshet. Utsikterna för såväl konjunkturen som det kommunala skatteunderlaget är emellertid särdeles ovissa, med anledning av covid-19.

Botten tycks ändå vara passerad och aktiviteten i den svenska ekonomin förväntas nu stiga. Liksom i tidigare prognoser beräknas att BNP från och med det tredje kvartalet i år åter ska öka. SKR behåller därmed det scenario för samhällsekonomin som utformades i våras, om en återhämtning under det andra halvåret i år. Uppgången under det andra halvåret antas dock bli svagare än vad tidigare förutsattes.

I SKR:s kalkyler från april var det framförallt antalet arbetade timmar som överskattades. Den aktuella beräkningen utgår från en långt större tillbakagång för antalet arbetade timmar under kvartal två, liksom lägre nivåer för det andra halvåret (jämfört med vårens kalkyl). Arbetsinsatsen bedöms ha minskat med dryga 7 procent att jämföra med nästan 4 procent (i prognosen från april). SKR:s bedömning för helåret 2020 stannar på en nedgång om 5,5 procent för antalet arbetade timmar; att jämföra med 3,3 procent tidigare.

SKR:s kalkyl pekar på en fortsatt uppgång för antalet arbetslösa och att andelen arbetslösa en längre tid kommer att ligga över 9 procent och sannolikt hamna över 10 procent vid årsskiftet 2020/2021. Hur antalet personer i arbetskraften kommer att utvecklas är dock genuint osäkert; varför olika bedömningar av andelen arbetslösa en tid kommer att kunna spreta mer än vanligt. Såväl för den svenska konjunkturen, som för det kommunala skatteunderlaget, är det inkomsterna som är den viktigaste bedömningspunkten.

Korttidspermitteringarna specifikt, men även andra krisåtgärder, gör inkommande statistik (speciellt för näringslivet) ovanligt svåranalyserad: någon konjunkturbedömning går knappast att pussla ihop med dessa förutsättningar. Inte minst gäller det när SKR ska tolka de månatliga uppgifterna över underlaget för arbetsgivaravgifter (från Skatteverket). Även läget med de uppskjutna avtalsförhandlingarna utgör en osäkerhetsfaktor för våra beräkningar av lönesumman (och skatteunderlaget).

Liksom tidigare antas i scenariot att lågkonjunkturen består ända till 2023. Ett ihållande lågt resursutnyttjande i den svenska ekonomin antas således bli följd av den krisartade utvecklingen 2020. Inte förrän mot slutet av 2023 antas att timgapet är slutet; det vill säga gapet mellan faktiskt antal arbetade timmar och den beräknade timpotentialen. Potentialen för antalet arbetade timmar beräknas från demografin och är en bedömning av jämviktsnivåer för antalet sysselsatta samt medelarbetstiden, i ett läge då varken hög- eller lågkonjunktur råder.

Källa: SKR Cirkulär 20:32

Befolkningsutveckling

Urbaniseringen sker inte längre genom stora omflyttningar från landsbygden till städerna. De stora städerna växer främst genom invandring. Var invånarna väljer att bo påverkar möjligheterna att erbjuda god samhällsservice såsom exempelvis kollektivtrafik. Det påverkas också av attraktivitet och det är viktigt att ha i åtanke att en attraktiv centralort och/eller stadskärna (beroende på kommun) fungerar som en magnet för resten av kommuners tätorter och landsbygd.

Av de invånare som är 80 år eller äldre förväntas cirka 30 procent att bo på landsbygden och 70 procent i tätorterna. För att stärka centrum i Tomelilla är det viktigt att tätorterna, främst centralorten fortsätter att växa och att kommunen utvecklas som en bostadskommun. Genom att äldre flyttar till tätorten och yngre till landsbygden, får vi en bostadsrotation som kan göra att kommunens landsbygd vitaliseras och säkerställer generationsskiften. Med satsningar på såväl centralort som tätorter är detta sannolikt förändringar som kan påskyndas inte minst med anledning av att den rådande pandemin kan komma att förändra människors livsval.

Det preliminära invånarantalet i Tomelilla kommun uppgick till 13 708 invånare per den 31 augusti, vilket är en ökning med 91 personer under året. Ökningen av invånarantalet beror främst på inflyttning från annat län i Sverige jämfört med föregående år då ökningen berodde på inflyttning från annat land.

Skatteprognosen för 2021–2023 bygger på 13 640 invånare för 2021 och kommande åren 13 705 invånare 2022 och 13 770 invånare 2023. Detta är ett lägre antagande än SKR:s riksprognos.

Arbetsmarknad

Att stärka Tomelillas roll som en aktör i det regionala arbetet är viktigt för att utöka utbyte och samverkan. Här kommer frågor som att stärka möjligheterna till arbetspendling och öka tillgången till starka arbetsmarknadsregioner in i bilden inklusive att arbeta för en stärkt besöksnäring.

Tomelillas attraktivitet avgörs inte enbart på vad som erbjuds, utan även hur det utnyttjas och lyfts fram. Som en del i sydöstra Skåne kan Tomelilla öppna för både varierat utbud och större kundunderlag, vilka behöver marknadsföras.

Per den siste augusti 2020 hade Tomelilla en total arbetslöshet på 9,2 procent. Det är en ökning jämfört med samma tidpunkt förra året med 1,5 procent. Arbetslösheten i Skåne län totalt sett stiger betydligt. Sett till antalet personer betyder det att 582 av 6 326 invånare i åldern 16 till 64 år i Tomelilla var inskrivna som arbetssökande vilket är 95 fler än i augusti förra året. Även om arbetslösheten stiger i Tomelilla så ligger den fortfarande under snittet i hela Skåne län.

Rörligheten på arbetsmarknaden tenderar att öka över tid. Detta är till stor del en följd av allt effektivare transportsystem, men också en tydligare specialisering inom arbetslivet där sannolikheten för att hitta ett passande arbete i närheten av bostäder minskar. Även stigande bostadspriser leder till utträngnings-effekter där invånarna får söka bostäder längre bort från de större städerna där de dynamiska arbetsmarknaderna finns. Det största antalet utpendlare från Tomelilla 2019 pendlade till Ystad följt av Simrishamn, Sjöbo och Malmö. Inpendlare kom framför allt från Ystad, Simrishamn, Sjöbo och Kristianstad.

Händelser av väsentlig betydelse

Särskilda uppdrag och förtydliganden

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ges förvaltningsövergripande i uppdrag att implementera trygghets- och försköningsinsatser med fokus på Tomelilla tätort 0,8 mnkr, uppdraget rapporteras i TB2 till kommunstyrelsen.

Stödet till Ungdomsrådet hanteras inom förvaltningen och finns med som ramförstärkning med 0,2 mnkr.

Invånare, föreningsliv och näringsliv kan under året söka medel i linje med att förstärka kommunens vision, Visionsmedel - vilka kommer att finansieras inom kommunens buffertmedel.

Kultur- och fritidsnämnden

Vid införandet av det nya föreningsstödsystemet kommer 0,1 mnkr tillskjutas med fokus på fortsatt goda villkor för föreningslivet.

Kultur- och fritidsnämndens uppdrag med fritidscheck för barn och unga förlängs, med hänvisning till Covid-19 och kvarstår även 2021 med 0,25 mnkr.

Familjenämnden

Familjenämndens ram ökas med 3,1 mnkr, varav 1,1 mnkr till förskola, 1,1 mnkr till grundskola och 0,9 mnkr till OB förskola. Dessa ökningar läggs till som ramförstärkningar. OB förskolan permanentas. Familjenämnden ges i uppdrag att genom Nyföretagarcentrum höja medvetenheten hos eleverna i åk 7–9 kring egenföretagande, 0,05 mnkr.

Familjenämnden ges i uppdrag att utreda ett införande av takbegränsning i timmar per individ för SFI och att tillse att arbetslinjen med arbetsformerna mellan IFO och AME utvärderas och till TB1 återkomma med förslag på möjlig förändring, med positiv målsättning att fler snabbare ska ut i egen försörjning och/eller utbildning.

Uppdraget att starta upp Familjecentral i enlighet med avsiktsförklaring kvarstår. Finansiering sker genom sociala investeringsfonden.

Vård och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att inom ramen för äldreomsorgslyftet under 2021 med 5,4 mnkr, arbeta med SFI för vårdrken, undersköterskeutbildningar för de anställda inom området som inte har en sådan, samt stöd till arbetet heltid som norm.

Vård- och omsorgsnämnden ges ramförstärkning med 6,5 mnkr och uppdrag att arbeta med äldreomsorgssatsning främst med inriktning på specialistutbildningar och fortbildning inom till exempel geriatrik, äldrepedagogik, demens, hälso- och sjukvård både för undersköterskor och legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal. Digitalisering med inriktning på såväl särskilda boenden som ordinärt boende och utveckling av digitala testmiljöer och införande av wifi på alla särskilda boenden.

Uppdragen till vård- och omsorgsnämnden avseende verkställande av måltidsvän samt unga i omsorgen kvarstår och finns med som ramförstärkning med 0,3 mnkr.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens försköningsprogram för kommunens mindre tätorter finns med som ramförstärkning med 0,25 mnkr.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I Tomelilla kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen samt kommunens nämnder och övriga bolag och förbund. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad.

Styrningen och uppföljningen är, så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syftet att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs. I detta avsnitt beskrivs utformningen av strukturen för styrning och uppföljning inom Tomelilla kommunkoncern.

Ansvarsstruktur

Inom Tomelilla kommunkoncern finns flera nivåer av politiska instanser – kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna samt styrelserna för de kommunala bolagen och direktionen för förbunden. Därtill finns det en tjänstemannaorganisation

Centrala styrdokument

Inom Tomelilla kommunkoncern används olika styrdokument. Styrdokumenten syftar generellt till att förtydliga den politiska viljan och säkra en effektiv och säker verkställighet. Det kan handla om utveckling (planer och program), förhållningssätt (policyer) eller rättssäker hantering (riktlinjer). Några av de mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen är reglemente för ekonomistyrning, resultatutjämningsreserv och god ekonomisk hushållning, finansreglemente, inköps- och upphandlingsreglemente, reglemente för intern kontroll, program för uppföljning av privata utförare och attestreglemente.

Serviceplan

Kommunstyrelsen och nämnderna har utifrån antagen serviceplan genomfört olika åtgärder under året. Serviceplanen beskriver hur service och bemötandefrågor ska fungera i kommunen. Uppföljning visar på förbättrat serviceresultat. Bland annat arbetade samhällsbyggnadsverksamheten aktivt med kundfokus utifrån serviceplanen vilket ledde till få klagomål avseende kommunens grönytor och korta handläggningstider inom bygglov. Inom vård och omsorg anpassades exempelvis kommunikationen efter önskemål och behov och det arbetades aktivt med klagomål och synpunkter samt analys och uppföljning görs flera gånger om året i olika forum som till exempel brukarmöten och verksamhetsdialoger.

Målstyrning

Med styrmodell avses en struktur för att styra och utveckla en verksamhet. Syftet med styrmodellen är också att den politiska viljeinriktningen får genomslag i verksamheterna, så att visionen och verksamhetsmålen uppnås och att god ekonomisk hushållning säkras.

För att styra verksamheten och genomföra sin politik beslutar kommunfullmäktige om prioriteringar för nämnder och bolag. Nämnderna och bolagen ansvar i sin tur för att driva en effektiv verksamhet inom sina respektive uppdrag utifrån lagstiftning, politiska mål, bolagsordningar, ägardirektiv, styrdokument och ekonomiska förutsättningar

Sedan 2019 arbetar Tomelilla kommun efter en ny målmodell som innebär att kommunen ska arbeta med färre mål och ta sin utgångspunkt i områden där verksamheten behöver utvecklas och förbättras. Figuren nedan visar kommunfullmäktiges övergripande tre målområden med vardera två mål. Varje målområde omfattar flera nämnders arbete. Kommunstyrelsen och nämnderna tar beslut om mål utifrån respektive målområde. Kommunförvaltningen knyter därefter sina åtgärder och mätare till nämndmålen. I budgetförslaget till kommunfullmäktige finns nämndernas mål med som information. Mål för god ekonomisk hushållning enligt kommunlagen beslutas av kommunfullmäktige.

Vision

I december 2020 antogs Tomelilla kommuns nya vision:

"I Tomelilla på Österlen odlar vi matkultur och kreativitet. Vår gemensamma innovationskraft ger näring och hållbar tillväxt."

En kortare devis är kopplad till visionen:

"Tomelilla på Österlen - en kreativ och hållbar bit av Skåne"

För att involvera allmänheten, avsätts medel årligen från och med 2021 för att stimulera stora och små idéer för att utveckla Tomelilla i visionens anda.

I kommunens uppföljningar kommer det 2021 att finnas med en rubrik där verksamheterna anger hur de arbetar för eller planerar för att uppnå visionen.

Tillitsbaserad styrning

Under lång tid har offentlig verksamhet i Sverige präglats av styrning uppifrån och nedåt. Det har i många fall lett till onödig administration och ineffektivitet. Verksamheter har upplevts som stelbenta och detaljstyrda. Genom att Tomelilla kommun nu växlar över till en tillitsbaserad styrning vill vi, precis som många andra kommuner och myndigheter, flytta besluten närmare verksamheterna. Utgångspunkten för kommunens beslut ska vara medarbetarnas profession och kompetens, tillsammans med behoven hos våra kunder.

Varje verksamhets övergripande planering och mål tydliggörs i en verksamhetsplan och en kontinuerlig verksamhetsdialog. Vi prioriterar tid för nulägeskoll, analys och dialog för att ständigt kunna utveckla och förbättra arbetet och de tjänster vi erbjuder våra kunder.

En nulägeskarta upprättas årligen inför nämndernas mål- och budgetprocess. Den är en sammanfattning av verksamhetens viktigaste slutsatser som lämnas till nämnden/styrelsen. Syftet är att ge ett stöd till de förtroendevalda för förståelse av verksamhetens utmaningar och möjligheter. Nulägeskartan bygger på en omvärldsanalys och en nulägesanalys.

Budgetprocessen

Budgeten är kommunens verktyg för planering, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Kommunfullmäktige gör i budgeten en beställning av årets verksamhet och anger enligt vilka mål och inom vilka ekonomiska ramar den ska bedrivas. Kommunfullmäktige antar årligen en treårsbudget i enlighet med kommunallagen.

Årets budgetprocess inleddes med en omvärldsdag i januari. Temat var hur Tomelilla kommun påverkas av trender i omvärlden. Deltog gjorde kommunstyrelsen, presidierna från fullmäktige, familjenämnden, vård- och omsorgsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, byggnadsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, överförmyndarnämnden samt ledande tjänstepersoner. Olika omvärldstrender belystes och den ekonomiska utvecklingen för kommande planperiod redovisades. Under året har samråd med de kommunala bolagen och med förbunden hållits. Samrådet syftar till att få en redogörelse av föregående års bokslut och budgetförutsättningar för 2021. Deltagande aktörer har varit kommunstyrelsens arbetsutskott, Österlenhem AB, Tomelilla Industri AB, Österlens Kommunala Renhållnings AB, Sydöstra Skånes Räddningstjänstförbund, Ystad-Österlenregionens Miljöförbund samt chefstjänstepersoner.

Investeringsberedningen har sammanträtt tre gånger under året och vid det sista mötet har en slutlig prioritering av planerade investeringsobjekt gjorts. Beredningens underlag utgör en del av budgetförslaget.

Kommunstyrelsen beslutade i februari att skicka budgetremissen för åren 2021–2023 till nämnderna för att få en redovisning av de tre största och viktigaste utmaningarna som kommunen står inför inom respektive område.

Inför sammanställning av det slutliga budgetförslaget har vissa förändringar gjorts i planeringsförutsättningarna främst beroende på förändringar i skatteprognos och statsbidragsberäkningar.

Nämnderna och kommunstyrelsen ska besluta om sina respektive internbudgetar samt verksamhetsplaner utifrån beslutade verksamhetsmål innan januari månads utgång. Återredovisning från nämnderna ska ske vid kommunfullmäktiges sammanträde i februari 2021.

Uppföljning under budgetåret

Kommunkoncernen följer upp mål och budget tre gånger per år. Detta sker i en tertialrapport, i en delårsrapport och i årsredovisningen.

Tertialrapporten omfattar årets första fyra månader och innehåller uppföljning och analys av målen, ekonomiskt periodutfall samt helårsprognos. Delårsrapporten omfattar årets första åtta månader och är lagstadgad. Den är mer omfattande än tertialrapporten och innehåller uppföljning, analys av mål, ekonomiskt periodutfall och helårsprognos. Årsredovisningen är lagstadgad och innehåller koncernövergripande analyser i förvaltningsberättelsen, resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalyser, notupplysningar, drift- och investeringsredovisning i detalj och verksamhetsanalyser.

Uppsiktsplikt

Uppsiktsplikt innebär enligt kommunallagens definition att kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Detta gäller såväl för kommunens nämnder som för kommunens hel- och delägda aktiebolag.

Kommunens verksamheter följer upp och analyserar mål, verksamhet och ekonomi löpande under året. Genom en uppföljning utifrån mål och resultat kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar. Rapporteringen uppåt i kommunen har ett värde för att säkerställa en kostnadseffektiv verksamhet och god ekonomisk kontroll.

Intern kontroll

Intern kontroll är det samlade begreppet för de system, processer och rutiner som bidrar till att det som ska göras blir gjort, på det sätt som det är tänkt. Kommunallagen ger nämnderna ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Kommunstyrelsen har det övergripande och samordnande ansvaret för den interna kontrollen inom hela kommunkoncernen. Samtliga nämnder upprättar riskanalyser och beslutar om interna kontrollplaner för varje verksamhetsår. Uppföljningen av den interna kontrollen sker genom att samtliga nämnder och styrelser lämnar in uppföljningsrapporter för intern kontroll till kommunstyrelsen. Rapporterna innehåller allmänna omdömen om den interna kontrollen, vilka särskilda granskningar och kontroller som har gjorts samt utfallet av vidtagna åtgärder. Som stöd i det interna kontrollarbetet finns kommungemensamma mallar och en handbok för intern kontroll förutom reglementet för intern kontroll.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

Mål för god ekonomisk hushållning ska enligt lag beslutas och redovisas i budgeten. Dessa mål består såväl av finansiella som verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.

Tomelilla kommun definierar god ekonomisk hushållning som en sammanvägd bedömning av kommunens samtliga mål, både finansiella mål och verksamhetsmål. För att god ekonomisk hushållning ska anses uppnått ska minst två tredjedelar av samtliga mål samt de tre finansiella målen vara antingen helt uppfyllda eller på väg att uppfyllas under verksamhetsåret.

Reglementet för resultatutjämningsreserv och god ekonomisk hushållning anger att ekonomin sätter gränser för verksamhetens omfattning. Kommunen bör sträva efter att ha ett resultatmål som överstiger genomsnittskommunens och så långt som är rimligt självfinansiera investeringar samt bedöma investeringsutrymmet utifrån god ekonomisk hushållning med hänsyn till det övergripande finansiella målen. Jämfört med Skånes kommuner totalt har Tomelilla kommuns resultatrend varit nedåtgående och nettokostnadsutvecklingen behöver dämpas och stå i relation till skatteintäkterna. Tomelilla kommun har de senaste åren ökat nettoinvesteringarnas andel av skatt och generella bidrag.

I tabellen nedan redovisas kommunens finansiella mål. Nämnderna och kommunstyrelsen har tillsammans med förvaltningen tagit fram förslag till verksamhetsmål och mätindikatorer kopplade till den nya styrmodellen. Nämndsmålen redovisas för varje nämnd senare i dokumentet.

Finansiella mål

Resultatmål

Extern resultatnivå, exklusive extraordinära intäkter och kostnader, ska uppgå till lägst 2,0 procent i genomsnitt i perioden 2021–2023.

Investeringsmål

Nettoinvesteringar får i genomsnitt under perioden 2021–2023 uppgå till maximalt 12 procent av de totala skatteintäkterna.

Skuldmål

Självfinansieringsgraden av investeringarna ska uppgå till minst 55 procent i genomsnitt under perioden 2021–2023. Investeringar inom den skattefinansierade verksamheten bör fullt ut självfinansieras via genererat kassaflöde från verksamheten, det vill säga nyupplåning bör undvikas. Avgiftsfinansierad vatten- och avloppsverksamhet kan finansieras genom upptagna lån. Bedömning av påverkan av taxenivåer ska göras.

Resultat och ekonomisk ställning

Planeringsförutsättningar

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade om planeringsförutsättningar för budget 2021, Ks au §23.

Enligt den ursprungliga tidplanen skulle kommunfullmäktige fastställa budgeten för planperioden i juni men på grund av de kraftigt förändrade förutsättningar som Corona-pandemin orsakade beslutades att göra avsteg från tidplanen. Nämnderna lämnade sina remissyttrande under första kvartalet 2020 och investeringsberedningen hade sitt första sammanträde i juni men därefter blev det ett uppehåll under sommaren.

SKR:s prognos i april och den befarade trenden som lämnades i juni pekade på en mycket svagare skatteintäktsutveckling än vad det fanns ekonomisk beredskap för. I den första tertialuppföljningen per den 30 april prognostiserades ett positivt balanskravsresultat, men i jämförelse med budgeterade 16,6 mnkr var det prognostiserat resultatet 6,1 mnkr, det vill säga 10,5 mnkr lägre än budget.

Augustiprognosen från SKR visade dock på en förbättrad utveckling av de generella statsbidragen samt att skatteavräkningarna inte var så negativa som tidigare hade prognostiserats.

Budgetförutsättningar	2021
Skattesats	20,61 kr
Antal invånare	13 640 st
Resultatmål	2,0 %
Internränta	1,5 %
Pris- och lönekompensation	2,5 %
Reserv	8,0 mnkr

En generell uppräknings av kostnaderna har gjorts motsvarande 2,5 procent.

Resultat

Resultat för 2021 uppgår till 16,7 mnkr enligt detta förslag, resultat för 2022 är 16,5 mnkr och 2023 uppgår det till 17 mnkr. Dessa resultatnivåer uppfyller mål för god ekonomisk hushållning för åren 2021–2023.

Balanskrav

Från år 2000 gäller ett lagreglerat balanskrav för kommuner. Det innebär att budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Enligt kommunallagen får undantag göras från balanskravet om synnerliga skäl föreligger. Ett eventuellt negativt resultat ska återställas inom tre år.

De budgeterade resultaten för åren 2021 till 2023 är positiva enligt detta underlag. Inga gamla underskott från föregående år finns att återställa.

RUR, resultatutjämningsreserv

Enligt kommunallagen får kommunen under vissa förutsättningar reservera en del av det ekonomiska resultatet i en resultatutjämningsreserv (RUR). En resultatutjämningsreserv utgör en del av kommunens eget kapital. Reserven kan sedan disponeras för att täcka underskott under en lågkonjunktur. Syftet med reserven är således att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större flexibilitet för verksamheterna.

Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Enligt SKR:s senaste prognos skulle det vara möjligt åren 2021–2022. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat.

Kommunen kan redan i samband med budgetbeslutet planera för att göra en reservering till RUR alternativt ett nyttjande av redan avsatta medel. Slutligt beslut tas först i samband med behandlingen av årsredovisningen för 2021. Ingen reservering till eller nyttjande av RUR görs i budget 2021.

Låneskuld

Kommunens låneskuld per den sista september 2020 uppgick till 300 mnkr. Självfinansieringsgraden på de skattefinansierade investeringarna 2021 beräknas uppgå till 100 procent. Nuvarande låneram på 320 mnkr bedöms därmed vara tillräcklig.

Skatteintäkter, utjämnings- och generella statsbidrag

Den skatteintäcks- och statsbidragsprognos som budgeten grundas på utgår från SKR:s cirkulär, 2020:32 med tillägg för de statsbidrag som höständringsbudgeten innebar. I utjämnings- och generella statsbidrag ingår även fastighetsavgiften. Intäkterna förutsätter att skattesatsen är oförändrad under planperioden och uppgår till 20,61 kr.

Investeringar

Det investeringsutrymme som medges består, enkelt uttryckt, i årets avskrivningar plus årets resultat. Låga resultatnivåer kombinerat med stora investeringar innebär ökad upplåning. Nuvarande låga ränteläge består inte för evigt och om kommunen inte kan amortera sina lån kommer utrymmet för övriga driftskostnader succesivt att krympa. I budgetförslaget för 2021 är den skattefinansierade verksamhetens investeringsvolym självfinansierad medan delar av VA-investeringarna kräver lånefinansiering. Detta täcks inom ramen för VA-kollektivets taxor.

Exploateringsverksamhet

Målsättningen för exploateringsverksamheten är att exploateringsprojekten ska finansieras av de intäkter som erhålls då marken säljs och anslutningsavgifterna erläggs. Om kommunen själv genomför exploateringen binds pengar i projektet under projekteringen och fram tills det att marken är såld. De medel som binds i projektet finansieras genom att likviditet ianspråktagas, vilket i sin tur kan resultera i behov av upplåning.

Kommunstyrelsen medges att vid varje enskilt tillfälle använda upp till 30 mnkr för denna typ av investering i säljklara tomter. Sammanlagda utgifter för pågående och avslutade men ej sålda tomter får aldrig vid något tillfälle överstiga 30 mnkr.

Borgensram och borgensavgift från bolagen

Borgensramen för Österlenhem AB uppgår enligt budget 2019 till 400 mnkr och för Tomelilla Industri AB till 30 mnkr. Bolagen gör bedömningen att behovet av lån med kommunal borgen kommer att rymmas inom befintlig borgensram för Österlenhem AB och Tomelilla Industri AB under 2021.

En anpassning till en generellt sett mer marknadsmässig nivå på borgensavgiften gjordes inför 2019. Lån upptagna före 2013 med kommunal borgen kan behålla avgiften på 0,3 procent. Nya lån behandlas individuellt och avgiften ska behandlas av kommunstyrelsen enligt gällande finansreglemente.

Arbetsgivaravgifter

PO-påslaget för arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar uppgår till 40,15 procent, i enlighet med SKR:s bedömning. En uppjustering med 1 procent skedde redan inför budget 2020 för att täcka de ökade pensionskostnaderna. Verkliga avgifter beräknas öka i takt med att allt fler medarbetare kvalificerar sig för förmånsbestämd avtalspension.

Internränta

Internräntan för 2021 är 1,5 procent enligt SKR, samma nivå som för 2020. Internräntan syftar till att visa den genomsnittliga finansieringskostnaden för aktiverade investeringar under hela deras ekonomiska livslängd.

Känslighetsanalys

Förändringar vad gäller skattesats, invånarantal och löneutveckling påverkar kommunens kostnader och intäkter enligt följande:

- Förändrad skattesats med 1 krona motsvarar cirka 26,0 mnkr
- 100 invånare motsvarar cirka 5,5 mnkr
- Löneökning med 1 procent innebär cirka 5 mnkr inklusive PO

Väsentliga personalförhållanden

Arbetsmiljöfrågor

Individualisering innebär på lokal nivå att det blir allt svårare att upprätthålla en gemensam identitet, åtminstone om den identiteten bygger på en geografisk, socioekonomisk eller kulturell grund. I stället kommer människor att identifiera sig utifrån samhörigheter, ”Communitys”, som de själv valt och som normalt inte har någon geografisk förankring.

Individualisering betyder också att människorna i Tomelilla i allt högre grad kommer att kräva att få kommunal service på det sätt och med det innehåll som just de är betjänta av. Det kommer också att förändra vår arbetsmiljö och vår förmåga att anpassa oss till invånarnas behov. Arbetsmiljöfrågorna behöver därför fortsätta stå högt på dagordningen, där vårt reviderade systematiska arbetsmiljöarbete måste fortsätta att utvecklas med sin samtid och under pågående pandemi. Individualisering, regelverk och beslutade nationella förhållningsregler och ekonomiska insatser påverkar inriktningen på arbetet, sjuktal, grund för sjukskrivningar och arbetsgivarens förebyggande arbete. Likaså är det ökade behovet/kravet på riskbedömningar, nya arbetsmetoder och arbete på distans/hemma utmaningar som måste införas, följas upp och hanteras.

Lönebildning och arbetsrätt

Arbetet med lönebildning och arbetsrätt i kommunen kommer att påverkas av de avtal och överenskommelser som arbetsmarknadens parter tecknar. Förskjutningen i avtalsrörelsen medförde att processutrymmet för lönerevision och lönekartläggning snävades åt rejält. Bedömning av kommande förändringar i avtal och lagar kommer troligtvis att innebära ytterligare översyner och förändringar av processer och riktlinjer kopplade till områdena.

Heltid som norm

Förvaltningen arbetar med att åstadkomma heltid som norm där arbetet inleddes inom äldreomsorgen vilka nu är klara med implementeringen. Samhällsbyggnadsverksamheten påbörjade under 2020 implementering av heltidsarbete som norm. Därefter ska arbetet fortlöpa i övriga verksamheter för att slutligen vara övergripande i hela förvaltningen.

Förväntad utveckling

Det rådande svaga konjunkturläget i Sverige kommer att stärkas under 2021. Den fortsatta återhämtningen kommer dock att dämpas av att smittspridningen under slutet av 2020 som snabbt eskalerade; likaså av de åtföljande restriktionerna. Detta medför ett tillfälligt bakslag i återhämtningen, och en svag inledning av 2021. Att vaccinering mot covid-19 är på väg att inledas i Sverige, liksom globalt, stärker samtidigt konjunkturutsikterna för den andra halvan av året, och än mer utsikterna för 2022.

Skatteunderlagsprognosen vilar på ett scenario med en utdragen återhämtning av den svenska samhällsekonomin; ett normalt konjunkturläge nås inte förrän 2024. Det låga resursutnyttjandet i nuläget innebär en potential för hög BNP-tillväxt kommande år, när återhämtningen väl tar fart igen. Detta syns som några år av BNP-tillväxt klart högre än den trendmässiga (2022–2023); detta beräknas också ge skjuts åt sysselsättningen, liksom det kommunala skatteunderlaget. Sammantaget beräknas arbetsmarknadens återhämtning dock dröja. Andelen arbetslösa antas ligga omkring 9 procent de kommande två åren.

Källa: SKR Cirkulär 20:57

Tomelilla kommun har en fortsatt stabilt ökande befolkningsutveckling, vilket ger stora möjligheter till samhällsplanering utan för tvära kast. Tomelilla kommun kommer att fortsätta arbetet mot ett serviceinriktat och effektivare arbetssätt. Flera digitala lösningar möjliggör detta och samtidigt ska det digitala utanförskapet minimeras. Tomelilla direkt innebär en enklare hantering av många ärenden med snabbare svar och därmed bättre service till invånare och kunder. Krångelportalen leder till att de problem som upplevs i Tomelilla kommun kan fångas upp och åtgärdas på ett effektivare sätt. Fiberutbyggnaden är fortsatt en angelägen fråga. Målsättningen är att bekosta de skattefinansierade investeringarna fullt ut med egna pengar för att inte öka låneskulden.

Resultatbudget

Med föreslagna driftramar 2021 inklusive tillägg för pensionskostnader beräknade av KPA och finansnetto, upprättas nedanstående resultatbudget.

Resultatbudget (mnkr)	Budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens intäkter	147,0	165,0	185,0	194,0	202,0
Verksamhetens kostnader	-894,0	-900,8	-942,3	-972,8	-1 000,1
Av- och nedskrivningar	-41,4	-44,0	-48,0	-50,0	-55,0
Verksamhetens nettokostnader	-788,4	-779,8	-805,3	-828,8	-853,1
Skatteintäkter	543,0	531,0	535,1	556,0	578,0
Generella statsbidrag och utjämning	262,0	284,0	286,9	290,3	293,1
<i>Skatteintäkter totalt</i>	<i>805,0</i>	<i>815,0</i>	<i>822,0</i>	<i>846,3</i>	<i>871,1</i>
Verksamhetens resultat	16,6	35,2	16,7	17,5	18,0
Finansiella intäkter	4,0	3,3	4,0	4,0	4,0
Finansiella kostnader	-4,0	-3,5	-4,0	-5,0	-5,0
Resultat efter finansnetto	16,6	35,0	16,7	16,5	17,0
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	16,6	35,0	16,7	16,5	17,0

Balansbudget

Med föreslagna driftramar 2021 inklusive tillägg för pensionskostnader beräknade av KPA och finansnetto, upprättas nedanstående balansbudget.

Balansräkning (mnkr)	Bokslut 2019	Prognos 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anlägggn.	621,9	665,1	678,2	715,2	738,2
Maskiner och inventarier	39,4	41,4	36,5	37,5	37,5
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier, andelar och andra långfristiga	25,5	28,0	28,0	28,0	28,0
Summa anläggningstillgångar	686,8	734,5	742,7	780,7	803,7
Omsättningstillgångar					
Förråd med mera	9,1	7,0	9,0	9,0	9,0
Kortfristiga fordringar	68,3	40,0	40,0	40,0	40,0
Kortfristiga placeringar	55,5	50,0	34,3	28,3	28,3
Kassa och bank	25,0	85,0	75,0	50,0	50,0
Summa omsättningstillgångar	157,9	182,0	158,3	127,3	127,3
Summa tillgångar	844,7	916,5	901,0	908,0	931,0
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Årets resultat	12,1	35,0	16,7	16,5	17,0
Övrigt eget kapital	383,5	395,6	430,6	447,3	463,8
Summa eget kapital	395,6	430,6	447,3	463,8	480,8
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	8,4	9,5	9,5	9,5	9,5
Andra avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar	8,4	9,5	9,5	9,5	9,5
Skulder					
Långfristiga skulder	287,1	300,0	320,0	320,0	330,0
Kortfristiga skulder	153,6	176,4	124,2	114,7	110,7
Summa skulder	440,7	476,4	444,2	434,7	440,7
Summa eget kapital, avsättn, skulder	844,7	916,5	901,0	908,0	931,0

Driftbudget

Driftsramarna för 2021 utgår från budget 2020 med kompletteringar av särskilda satsningar.

Särskilda satsningar återfinns under rubriken *Händelser av väsentlig betydelse* ovan.

Medlemsavgifterna för 2021 för Räddningstjänstförbundet (SÖRF), Ystad-Österlen regionens miljöförbund har under året beslutats av respektive förbundsledning i samband med ägarsamråd.

Netto per nämnd/verksamhet (tkr)	Utfall 2019	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunfullmäktige	-964	-946	-946	-946
Valnämnden	-96	-15	-275	-15
Revisionen	-650	-1 102	-1 102	-1 102
Överförmyndarnämnden	-1 387	-2 535	-2 535	-2 535
Kommunstyrelsen	-58 447	-71 172	-71 172	-71 172
Samhällsbyggnadsnämnden	-28 470	-48 739	-48 739	-48 739
Byggnadsnämnden	-1 899	-2 893	-2 893	-2 893
Kultur- och fritidsnämnden	-35 957	-23 219	-23 219	-23 219
Vård- och omsorgsnämnden	-229 241	-245 848	-245 848	-245 848
Familjenämnden	-394 044	-414 053	-414 053	-414 053
Finansieringen	763 288	827 222	827 282	827 522
Summa netto	12 133	16 700	16 500	17 000

Investeringsbudget

Investeringsberedningens prioriterade investeringsprojekt 2021 framgår av tabellen nedan. För den skattefinansierade verksamheten är ramen 63,5 mnkr och för den taxefinansierade VA-verksamheten är ramen 27,8 mnkr exklusive intäkter, total investeringsram för 2021 är 91,5 mnkr.

Investeringar per nämnd/verksamhet (tkr)	Budget 2021	Investeringsobjekt/projekt
Kommunstyrelsen	3 000	
It, verksamhetssystem, inventarier	3 000	
Samhällsbyggnadsnämnden	52 250	
Fastighet	22 550	
Skolor/förskolor	9 100	Västervångsskolan, Byavångsskolan
Övriga lokaler	10 000	Sport- o simhall, utebad, brandstationen
Inventarier/programvaror	450	Bil, underhållsprogram
Oförutsett	3 000	
Gata/Park	23 200	
Asfalt	1 000	Enligt plan
GC-väg	2 500	
Gatubelysning	1 500	
Parker/lekparker	2 000	Lekparker enligt plan, Stadsparken
Gatuinvesteringar	7 500	
Välabäcken	1 000	
Förskönings-/trygghetsskapande åtgärder	3 000	Enl. samhällsbyggnadsnämndens förslag
Namnbyte enskilda vägar	700	
Inventarier, julbelysning	800	
Belysningsstolpar	1 200	
Tillgänglighet inklusive oförutsett	2 000	
Infrastruktur	6 000	
Fiberutbyggnad	6 000	
Plan och bygg	500	
Mätinstrument	500	
Vård- och omsorgsnämnden	2 500	
Verksamhetssystem	1 000	
Inventarier	1 500	Inventarier, sängar
Familjenämnden - Barn och utbildning	6 000	
Ny- och ombyggnation skollokaler	3 000	
Digitala enheter till elever/personal	1 500	
Inventarieutbyten	1 500	
Summa skattefinansierat	63 750	
Avgiftsfinansierat	27 760	
VA-verksamhet	27 760	Vattenverk, ledningsnät med mera
Summa avgiftsfinansierat	27 760	
Summa investeringar	91 510	

Kommunfullmäktige

Ordförande: Anette Thoresson (C)

Ansvarsområde

- Utgöra Tomelilla kommuns högsta beslutande organ
- Fatta beslut i alla ärenden av principiell beskaffenhet eller annat av större vikt för kommunen, såsom budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor, översikts- och detaljplaner som styr användningen av mark och vatten samt nämndernas organisation och verksamhet
- Styra nämnderna genom reglementen som anger nämndernas arbetsuppgifter, genom mål i till exempel budget men också genom beslut med direkta anvisningar för nämndernas organisation och verksamhet
- Välja ledamöter i kommunstyrelsen och nämnderna

Ekonomi

Intäkter och kostnader (tkr)	Utfall 2019	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Intäkter	0	0	0	0
Kostnader	-964	-946	-946	-946
Nettokostnader	-964	-946	-946	-946

Revisionen

Ordförande: Ulla-Christina Lindberg (S)

Ansvarsområde

- Årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas och kommunstyrelsens verksamhetsområden

Ekonomi

Intäkter och kostnader (tkr)	Utfall 2019	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Intäkter	0	0	0	0
Kostnader	-650	-1 102	-1 102	-1 102
Nettokostnader	-650	-1 102	-1 102	-1 102

I samband med ny upphandling av externa konsulttjänster ökade revisionens budget från och med år 2020.

Valnämnden

Ordförande: Lena Berndin (M)

Ansvarsområde

- Förbereda och genomföra allmänna val och folkomröstningar på lokal nivå
- Lämna förslag till indelning i valdistrikt, besluta om vallokaler och röstningslokaler samt rekrytera och utbilda röstmottagare
- Ansvara för förtidsröstning, både i röstningslokaler och för ambulerande röstmottagare

Ekonomi

Intäkter och kostnader (tkr)	Utfall 2019	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Intäkter	0	0	0	0
Kostnader	-96	-15	-275	-15
Nettokostnader	-96	-15	-275	-15

Framtid

Nästa val kommer att ske år 2022 då det är val till riksdag, region- och kommunfullmäktige. 2024 är det val till EU-parlamentet.

Överförmyndarnämnden

Ordförande: Bo Herou (KD)

Ansvarsområde

- Tillsyn över legala och tillförordnade förmyndare, gode män och förvaltare i Tomelilla, Ystad och Sjöbo
- Rekrytera och utbilda gode män och förvaltare
- Myndighetsutövning
- Intern och extern information om verksamheten

Mål

Nämndsmål

Hållbar utveckling

Ökad tillgänglighet och effektivisering med nyttjande av digitaliseringens möjligheter.

Ge gode män och förvaltare ökad möjlighet till kompetenshöjande insatser.

Delaktighet och egenmakt

Vara lätta att nå och lätta att förstå för huvudmän och anhöriga.

Trygghet och hälsa

God ändamålsenlig tillsyn skapar trygghet för alla.

Rekrytering av ställföreträdare med olika bakgrund och erfarenheter ger möjlighet till ökad trygghet för huvudmännen.

Ekonomi

Intäkter och kostnader (tkr)	Utfall 2019	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Intäkter	4 988	4 483	4 483	4 483
Kostnader	-6 375	-7 018	-7 018	-7 018
Nettokostnader	-1 387	-2 535	-2 535	-2 535

Framtid

Det finns ett stort behov av en lagöversyn av Föräldrabalken, som är en idag föråldrad lagstiftning som inte passar dagens samhälle. Bland annat behöver rekvisiten för godmanskap och förvaltarskap ses över men också gränserna för vem som ska stå för arvodet till ställföreträdaren. Dagens gränser är så lågt satta att det i många fall är svårt för en god man eller förvaltare att kunna få ut sitt arvode.

Ärendena tenderar bli mer komplicerade och tidskrävande och det är ibland tveksamt om det är lämpligt att de läggs på en lekman. Sannolikheten är stor att överförmyndarenheten kommer att ha behov av att anlita företag som erbjuder professionella gode män och förvaltare i ärenden där det inte går att rekrytera eller där det inte är lämpligt att tillfråga en ideell kraft. Detta kommer att innebära en ökad kostnad i arvodesbudgeten. Verksamheten har ett behov av att fortsätta den digitala utvecklingen så att fler e-tjänster kan erbjudas sökande och ställföreträdare.

Kommunstyrelsen

Ordförande: Per-Martin Svensson (M)

Kommundirektör: Britt-Marie Börjesson

Ansvarsområde

- Kommunövergripande ledning, styrning och utveckling
- Kommunikation, service och marknadsföring
- Kris och säkerhet
- Strategiska utvecklingsfrågor såsom fiberutbyggnad, näringsliv och infrastruktur
- Personalstrategi, förhandling och organisation
- Ekonomi, finansförvaltning
- IT-verksamhet
- Juridik, upphandling
- Nämndsorganisation och kanslifunktioner
- Uppsiktsplikt gentemot nämnder, kommunalförbund och de kommunala bolagen

Mål

Nämndsmål

Hållbar utveckling

Tomelilla tillvaratar och tillgängliggör digitaliseringens möjligheter.

Hållbarhet och samarbete ökar och genomsyrar hela förvaltningen.

Kommunen stärker barns rättigheter och barnrättsperspektivet är utgångspunkt för alla beslut och åtgärder som rör barn.

Delaktighet och egenmakt

Invånare, näringsliv och besökare ska känna en hög servicegrad och gott bemötande i kontakterna med Tomelilla kommun.

Invånare ska uppleva att det är meningsfullt att engagera sig, påverka och delta i kommunens utveckling.

Tomelilla kommunförvaltning är en attraktiv arbetsgivare.

Trygghet och hälsa

Arbete med livskvalitet och folkhälsa förbättras.

Tomelilla upplevs som en trygg kommun.

Ekonomi

Intäkter och kostnader (tkr)	Utfall 2019	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Intäkter	6 489	6 187	6 187	6 187
Kostnader	-64 936	-77 359	-77 359	-77 359
Nettokostnader	-58 447	-71 172	-71 172	-71 172

Nettokostnader i detalj (tkr)	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunstyrelsen	2 584	2 584	2 584
Kommunledningskontoret	55 952	55 952	55 952
Miljöförbundet	1 743	1 743	1 743
Sydöstra Skånes Räddningstjänstförbund	10 893	10 893	10 893
Summa nettokostnader	-71 172	-71 172	-71 172

Investeringar (tkr)	Budget 2021
IT, verksamhetssystem, inventarier	-3 000
Summa investeringar	-3 000

Framtid

En ny vision för Tomelilla kommun beslutades i slutet av 2020. Förvaltningens arbete med visionen kommer att följas upp i tertialrapport, delårsrapport och årsredovisning.

Folkhälsoarbetet och utvecklingen av kommunens hållbarhetsmål har utformats i ett livskvalitetsprogram. Livskvalitetsprogrammet är förvaltningens styrdokument för kommunens hållbarhetsarbete till 2030 med fokus på miljö och social hållbarhet. Med hänsyn till omvärldsfaktorerna ska viljeriktning och prioriteringar för framtiden pekas ut. Programmet ska fungera som ett stöd i livskvalitetsarbetet för hela kommunen och alla verksamheter i förvaltningen ska beakta programmet i sina verksamhetsplaner utifrån deras uppdrag. Programmet är ännu inte antaget.

Tomelilla kommun ingår i det så kallade NSÖD-projektet, Nationell Skalning Öppna Data och en av målsättningar med detta projekt är att kunna erbjuda kommunens diarium som öppen data. Från och med 2021 kommer samtliga anställda att utbildas i klarspråk, det vill säga att uttrycka sig så att alla kommuninvånare kan ta till sig information som lämnas.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande: Sander Dijkstra (M)

Verksamhetschef: Niklas Sommelius

Ansvarsområde

- Upprättande av myndighetshandling av planer
- Upprättande av kartor
- Husutsättning
- Naturvård
- Miljömålsarbete
- Exploatering och tomtförsäljning
- Förvaltning av kommunala fastigheter och anläggningar
- Måltidsverkstan, består av elva kök som lagar mat till kommunens verksamheter
- Logistikcenter för samordnad varudistribution för Ystad, Simrishamn och Tomelilla
- Lös egendom i kommunens ägo, som inte ansvaras för av annan nämnd
- Kommunens gator, trafikplaneringar, planteringar, lekplatser och andra allmänna platser
- Kommunens vatten- och avloppsanläggningar
- Offentlig renhållning och belysning
- Frågor som rör internetuppkoppling och annan kommunikationsinfrastruktur
- Kommunens intressen i vattenråd och dikningsföretag
- Tillgänglighetsfrågor
- Miljöfrågor
- Kommunens måltidsfrågor och dess utveckling
- Bostadsanpassningsbidrag
- Projektplanering

Mål

Nämndsmål
Hållbar utveckling
Minska energianvändningen.
Delaktighet och egenmakt
Förbättra dialogen med medborgarna.
Trygghet och hälsa
Gång- och cykelleder ska utökas och sammankopplas.
Skapa trygga och tillgängliga utemiljöer för ökad möjlighet till fysisk aktivitet och rekreation.

Ekonomi

Intäkter och kostnader (tkr)	Utfall 2019	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Intäkter	111 331	72 413	72 413	72 413
Kostnader	-139 801	-121 152	-121 152	-121 152
Nettokostnader	-28 470	-48 739	-48 739	-48 739

Nettokostnader i detalj (tkr)	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Samhällsbyggnadsnämnd	-226	-226	-226
Samhällsbyggnad centralt	-3 649	-3 649	-3 649
Gata Park, övergripande	-13 767	-13 767	-13 767
Gatukontoret	-9 118	-9 118	-9 118
Miljö/Natur	-563	-563	-563
Plan	-2 211	-2 211	-2 211
Fastighet	0	0	0
Fritidsverksamhet	-16 962	-16 962	-16 962
Samordnad varudistribution	0	0	0
Måltidsverkstan	-2 243	-2 243	-2 243
Summa nettokostnader exklusive VA	-48 739	-48 739	-48 739
VA	0	0	0
Summa nettokostnader inklusive VA	-48 739	-48 739	-48 739

Investeringar (tkr)	Budget 2021	Investeringsprojekt
Fastighet	22 550	
Skolor/förskolor	9 100	
Övriga lokaler	10 000	Västervångsskolan, Byavångsskolan
Inventarier/programvaror	450	Sport- o simhall, utebad, brandstationen
Oförutsett	3 000	Bil, underhållsprogram
Gata/Park	23 200	
Asfalt	1 000	
GC-väg	2 500	Enligt plan
Gatubelysning	1 500	
Parker/lekparker	2 000	
Gatuinvesteringar	7 500	Lekparker enligt plan, Stadsparken
Välabäcken	1 000	
Förskönings-/trygghetsskapande åtgärder	3 000	
Namnbyte enskilda vägar	700	Enl. samhällsbyggnadsnämndens förslag
Inventarier, julbelysning	800	
Belysningsstolpar	1 200	
Tillgänglighet inklusive oförutsett	2 000	
Infrastruktur	6 000	
Fiberutbyggnad	6 000	
Plan	500	
Mätinstrument	500	
Summa skattefinansierat	52 250	
VA-verksamhet	27 760	
VA-verksamhet	27 760	
Summa avgiftsfinansierat	27 760	
Summa investeringar	80 010	

Framtid

I det korta perspektivet gäller det nu att fokusera på att driva verksamheten som det är tänkt. I och med att VA-bolaget trädde i kraft den 1 september kommer såväl den tekniska verksamheten som plan- och byggenheten att behöva uppjobba nya processer hur de ska samarbeta med bolaget. Detta gäller även ekonomiavdelningen och samhällsbyggnadschefen.

En utmaning som finns i kommunen är balansen mellan tätorten Tomelilla och de mindre tätorterna i kommunen. En tätort som är attraktiv och som upplevs som trygg och ren innebär att fastighetsägare och affärsidkare vill satsa och utveckla sin verksamhet. Nämnden anser att det är viktigt för hela kommunen att börja diskutera och våga satsa på tätorten Tomelilla.

En annan utmaning är att de driftsmedel som finns i budgeten inte har förändrats de senaste åren, utan kommunen anlägger exempelvis fler grönytor, men driftbudgeten är oförändrad vilket leder till bristande underhåll av grönytor och rabatter.

En tredje utmaning är att trots rådande coronapandemi vill fler bygga samt bygga om, vilket ger ett tryck på bygg- och planerheten. För att möta upp den ökade efterfrågan kommer det att krävas fler detaljplaner, men också övervägande om ny mark för såväl enskilda som för näringsidkare. Det blir en utmaning att vara följsam i detta i relation med de personella resurser och konsultkostnader som är budgeterade.

Medarbetarmässigt arbetar allt fler medarbetare med fler ansvarsområden än tidigare, vilket leder till svårigheter i prioriteringar och mindre attraktiva tjänster. Det kan konstateras att några av de tjänster som försvunnit har lett till brister i verksamheten på grund av att kompetensen inte finns i den utsträckning som man hade önskat. På den positiva sidan ser man att medarbetare tar egna initiativ och vågar ta egna beslut vilket uppskattas av kommunmedborgare. Det är tämligen få klagomål på verksamheten.

Nämnden måste som beställarnämnd gentemot VA-bolaget överväga vilka investeringar och förbättringar som måste göras för att förhindra eller minska kommande översvämningar. Även gatu- och parkverksamheten har ett ansvar för detta då kantstenar eller andra förhållanden bidrar till att leda regnvattnet fel. Åtgärder i Vålabäcken är andra insatser som kan bidra till minskad risk för översvämning, men även att bäcken uppfattas som mer tilltalande än den är idag.

Trafiksäkerhet är ett område som måste förbättras. Det finns kommunala vägar och korsningar som måste förbättras samtidigt som det finns kritik gällande det statliga vägnätet och då gäller det främst hastighetsgränser. Medborgarna vet inte om vägen är kommunal eller statlig. Nämnden och kommunen måste därför överväga på vilka sätt och med vilka metoder som är meningsfulla för att få till stånd förändringar på det statliga vägnätet. Åtgärdsplan för trafiksäkerhet håller på att tas fram och ska finnas som ett utkast i slutet av 2020.

Hållbarhetsperspektiv är ett perspektiv som allt mer blir påtagligt för samhällsbyggnadsverksamheten. Det kan handla om allt från smartare grässorter till hur vägar byggs och fastigheter utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Andra exempel är att det kommer att handla om att verksamheten vid kommande investeringar eller projekt kommer att ha fokus på miljövänliga alternativ för att åstadkomma hållbara lösningar. Exempel på detta är att all dieseldriven utrustning på sikt övergår till fossilfri miljödiesel. Vid renovering av kommunala fastigheter implementeras solceller och överordnade styrsystem. Det kommer att fokuseras på energibesparande åtgärder och utbyggnad av förnybar energiform samt bättre kontroll på säkerheten med elektroniskt passersystem.

Byggnadsnämnden

Ordförande: Anette Thoresson (C)

Verksamhetschef: Niklas Sommelius

Ansvarsområde

- prövning
- tillsyn
- tillstånd
- myndighetsutövning mot enskild
- anmälningsskyldighet
- ansökningsförfarande
- uppgiftsskyldighet enligt Plan- och bygglagen med tillhörande författningar och regelverk samt fastställt kommunalt reglemente

Mål

Nämndsmål

Hållbar utveckling

Utveckla e-tjänster.

Delaktighet och egenmakt

Öka kontakten med medborgare genom dialoger/byavandring.

Trygghet och hälsa

Utveckla tillsynen för att öka rättssäkerheten.

Ekonomi

Intäkter och kostnader (tkr)	Utfall 2019	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Intäkter	3 520	3 150	3 150	3 150
Kostnader	-5 419	-6 043	-6 043	-6 043
Nettokostnader	-1 899	-2 893	-2 893	-2 893

Nettokostnader i detalj (tkr)	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Byggnadsnämnd	-210	-210	-210
Bygg	-2 683	-2 683	-2 683
Summa nettokostnader	-2 893	-2 893	-2 893

Framtid

Den största utmaningen framöver är att utveckla och hålla verksamhetens digitala verktyg uppdaterad med den snabba utvecklingstakten i omgivningen. Hit hör den nära förestående digitaliseringen av detaljplaner, snabb utveckling av tillgången på internetuppkoppling i närområdet och den tillhörande ökade efterfrågan på digitala verktyg och kanaler som hjälpmedel vid ansökningar med mera. Samtidigt är det viktigt att hantera eventuell obalans i digital mognad och digitala resurser hos våra medborgare.

Det råder idag allmän brist på personer med adekvat utbildning inom området bygg. Verksamheten behöver därför arbeta med att hitta lösningar tillsammans med andra kommuner genom ökat samarbete, exempelvis att dela medarbetare eller att byta arbetsuppgifter med varandra. Möjligheterna att digitalisera olika tjänster behöver utvecklas som stöd för administrationen för att frigöra tid för kvalificerade arbetsuppgifter.

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Marie Ståhlbrand (M)

Verksamhetschef: Niklas Sommelius

Ansvarsområde

- Kultur består av konsthall, barnkultur, jazzarkiv, kulturskola och allmän kultur. Huvudbibliotek och biblioteksfilialer i Smedstorp, Onslunda och Brösarp
- Handläggning av registrering av lotteritillstånd
- Föreningsbidrag och stöd till kultur-, fritids-, pensionärs och handikappföreningar
- Fritidsgården Soffta som vänder sig till ungdomar från mellanstadiet upp till 18 år
- Sommar- och höstmarknad i Tomelilla
- Nationaldagen
- Ceremoni för nya medborgare

Mål

Nämndsmål

Hållbar utveckling

Kulturvärden ska bevaras och utvecklas.

Delaktighet och egenmakt

Antal besökare i kulturhuset ska öka.

Trygghet och hälsa

Föreningslivet ska öka sin verksamhet för barn och ungdomar.

Ekonomi

Intäkter och kostnader (tkr)	Utfall 2019	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Intäkter	7 100	1 007	1 007	1 007
Kostnader	-43 057	-24 226	-24 226	-24 226
Nettokostnader	-35 957	-23 219	-23 219	-23 219

Nettokostnader i detalj (tkr)	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kultur- och fritidsnämnd	-226	-226	-226
Kultur och fritid	-2 587	-2 587	-2 587
Fritidsverksamhet	-3 438	-3 438	-3 438
Fritidsgården	-2 899	-2 899	-2 899
Marknader	-25	-25	-25
Allmän kultur	-14 044	-14 044	-14 044
Summa nettokostnader	-23 219	-23 219	-23 219

Framtid

Precis som så många andra verksamheter har den rådande pandemin medfört att fler människor har upptäckt digitaliseringens möjligheter. Detta är även något som kulturverksamheten har upptäckt. Kulturverksamhet handlar till viss del om att människor träffas och diskuterar eller betraktar eller genomför saker tillsammans. De som konsumerar kultur är till stor del äldre personer som i rådande pandemi har uppmanats att vara hemma eller ställa om sitt sociala liv. Det innebär att kulturen påverkas och nya sätt att få ut kultur kommer att krävas.

En av de utmaningar som nämnden har är att ställa om verksamheten från en utbudsverksamhet där kommunens tjänster först och främst produceras och erbjuds vad som passar utifrån kommunens perspektiv till en efterfrågeverksamhet där tjänsterna produceras när medborgarna vill att de ska produceras. Exempelvis medför meröppna bibliotek att kommunens personella resurser inte behövs efter ordinarie arbetstid. Andra exempel är om kommunen erbjuder de tjänster/varor som medborgarna vill ha eller om kommunen kan sluta erbjuda en viss tjänst för att istället erbjuda en annan tjänst eller vara. För att veta det måste kommunen vara mer modig och nyfiken på vad medborgarna vill och tänker om sin kommun. En bättre medborgardialog är därför något som bör prövas och då inte bara inom kulturverksamheten utan även i andra verksamheter.

Bibliotek är på väg att transformeras från lärcentrum och mötesplats till ett centrum för digitala kontakter. Det är en utveckling som Tomelilla måste överväga och utmaningen är hur en sådan utveckling ska ske och vem som ska finansiera en sådan utveckling. Kungliga biblioteket uttryckte detta som att "Biblioteken ger digitaliseringen ett mänskligt ansikte".

En annan viktig utmaning inom biblioteksområdet är att främja läsandet bland barn och ungdomar. Barns läsvanor har ändrats från böcker/serietidningar till digitala medier. Oavsett vilket media som används är det viktigt att läsandet uppmuntras och att källkritik uppmärksammas. Här har biblioteken och skolan en viktig roll att fylla. Kommunen och civilsamhället, men kanske också privata näringslivet, bör uppmuntra och stimulera läsandet och främja exempelvis "en läsandets dag" i kommunen precis som det finns barnens dag eller liknande.

Andra utmaningar är hur kulturskolan ska möta utbudet av digitala tjänster som gör att alla kan lära sig spela instrument utan att nyttja kulturskolans traditionella musikutbildning.

En annan utmaning är att ungdomsgården ska finnas på en plats där trygghet och identifikation och utsuddande av olika markörer möjliggör en gemenskap över ålder. Ungdomsgårdens personal måste balansera mellan vuxenauktoritet och ungdomsperspektivet. Öppettider och utbud av aktiviteter måste alltid vara i fokus. För att kunna hitta på nya idéer krävs uppfinningsförmåga och resurser för att kunna förverkliga det. Även små saker som en ny projektor eller ett bordtennisbord kräver resurser i en stram ekonomisk verklighet. Aldern på de som besöker fritidsgården behöver inte vara statisk utan här kan kommunen börja fundera om de ungdomar som är över 18 år är en målgrupp som behöver en plats för att samtala istället för att driva runt i tätorten.

Rekrytering av högkvalitativa konstnärer som ansöker samt är villiga att ställa ut är beroende av att konsthallen kan erbjuda vedertagna ekonomiska ersättningsnivåer för utställningar och för konstnärers medverkan.

Vård- och omsorgsnämnden

Ordförande: Marianne Åkerblad (M)

Verksamhetschef: Camilla Andersson

Ansvarsområde

- Träffpunkter
- Hemtjänst
- Boendestöd för personer med funktionsvariation och psykisk ohälsa
- Särskilt boende för äldre
- Korttidsboende
- Anhörigstöd- öppen verksamhet, växelboende, avlastning i hemmet och dagverksamhet
- LSS-verksamheter- bostad med särskild service, daglig verksamhet och korttidstillsyn
- Hemsjukvård

Mål

Nämndsmål
Hållbar utveckling
Verksamheternas digitala tjänster och arbetsmetoder ökar.
Delaktighet och egenmakt
Delaktigheten och kommunikationen med kommuninvånarna inom nämndens verksamheter breddas och fördjupas.
Verksamheterna motverkar digitalt utanförskap för nämndens målgrupper.
Trygghet och hälsa
Samverkan med ideella aktörer och civilsamhället förstärks.
Nämndens verksamheter upplevs som trygga och tillgängliga.

Ekonomi

Intäkter och kostnader (tkr)	Utfall 2019	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Intäkter	76 803	103 910	103 910	103 910
Kostnader	-306 044	-349 758	-349 758	-349 758
Nettokostnader	-229 241	-245 848	-245 848	-245 848

Nettokostnader i detalj (tkr)	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Vård- och omsorgsnämnd	-425	-425	-425
Omsorgspeng	-164 182	-164 182	-164 182
Ledning och myndighet	-30 647	-30 647	-30 647
LSS-verksamhet	-12 293	-12 293	-12 293
Rehab, sjukvård och tekniska hjälpmedel	-30 181	-30 181	-30 181
Hemtjänst	-2 125	-2 125	-2 125
Särskild boende	-5 995	-5 995	-5 995
Summa nettokostnader	-245 848	-245 848	-245 848

Investeringar (tkr)	Budget 2021
Verksamhetssystem	1 000
Inventarier	1 500
Summa investeringar	2 500

Framtid

Covid-19 kommer fortsatt att påverka arbetet under hösten. Att följa utvecklingen och anpassa verksamheten efter rådande omständigheter och samtidigt uppmärksamma psykisk ohälsa för de som upplever en hög grad av isolering och anpassa insatserna.

Tillitsbaserad styrning och ledning ska vidareutvecklas och medarbetare ska i högre grad involveras i förbättringsarbetet. Verksamhetsdialoger, nulägeskoll och verksamhetsplaner ska förbättras så det blir enklare att följa både resultat och kvalitet för samtliga i verksamheten.

Ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete finns nu på en digital plattform vilket möjliggör åtkomst i samtliga mobila enheter och som ska lanseras för verksamheten och börja användas som ett stöd i vardagsarbetet.

De kommande åren måste arbetet med att digitalisera och automatisera möjliga processer, få ett större fokus. Arbetet tar mycket resurser initialt men det kommer att spara tid och underlätta för medborgaren framöver varför det måste prioriteras i allt högre grad.

På längre sikt har vi gått från att leverera till att facilitera vilket ställer stora krav på verksamheten att verkligen tänka nytt. Samarbetet med civilsamhället och föreningar är en förutsättning och måste utvecklas för att lyckas ställa riktningen på att göra rätt saker med de resurser vi har till vårt förfogande.

Verksamheten har en hög kompetens, korta beslutsvägar, hög grad av helhetssyn bland ledare och engagerade medarbetare vilket möjliggör snabba förflyttningar och anpassningar. Just därför är det viktigt att behålla medarbetare och vara en attraktiv arbetsgivare framöver. Framgångsfaktorer för detta behöver kartläggas och att hitta strategier för att lyckas.

Familjenämnden

Ordförande: Charlotte Rosdala (C)

Verksamhetschef för individ- och familjeomsorg: Camilla Andersson

Verksamhetschef för barn och utbildning: Johan Holmqvist

Ansvarsområde

- Missbruksvård
- Barn- och ungdomsvård
- Familjerätt
- Öppenvård
- Integrationssamordning, stödboende
- Administrativt ansvar för vuxenutbildning, svenska för invandrare samt gymnasium
- Arbete och försörjning
- Personligt ombud
- Grund- och förskoleverksamheten, grundsärskola, fritidshem

Mål

Nämndsmål

Hållbar utveckling

Samverkan mellan verksamheterna och civilsamhället ger kunskap om långsiktig hållbarhet, utbildning
God lärmiljö skapas för att möta individuella behov.

Delaktighet och egenmakt

Delaktigheten för kommuninvånarna i nämndens verksamheter ökar.

Verksamheterna bidrar till medvetna och engagerade samhällsmedborgare som har strategier för att göra egna livsval.

Trygghet och hälsa

Kommuninvånare ges ökade möjligheter till sociala sammanhang.

Kommuninvånare upplever sig trygga och känner tillit till verksamheterna.

Ekonomi

Intäkter och kostnader (tkr)	Utfall 2019	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Intäkter	205 567	191 797	191 797	191 797
Kostnader	-599 611	-605 850	-605 850	-605 850
Nettokostnader	-394 044	-414 053	-414 053	-414 053

Investeringar (tkr), barn och utbildning	Budget 2021
Ny- och ombyggnation skollokaler	3 000
Digitala enheter till elever/personal	1 500
Inventarieutbyten	1 500
Summa investeringar	6 000

Individ- och familjeomsorg

Nettokostnader i detalj (tkr)	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Ledning och politik	-8 218	-8 218	-8 218
Barn och unga	-28 520	-28 520	-28 520
Arbete och försörjning	-16 748	-16 748	-16 748
Arbetsmarknadsenheten	-3 172	-3 172	-3 172
Kommunal vuxenutbildning	-6 340	-6 340	-6 340
Summa nettokostnader	-62 998	-62 998	-62 998

Barn och utbildning

Nettokostnader i detalj (tkr)	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Ledning och politik	-16 770	-16 770	-16 770
Gymnasiet	-79 168	-79 168	-79 168
Skolpeng/barnpeng	-197 661	-197 661	-197 661
Barn och utbildning 1–16 år	-57 456	-57 456	-57 456
Summa nettokostnader	-351 055	-351 055	-351 055

Framtid

Individ- och familjeomsorg

Den rådande pandemin gör det svårt att förutse om arbetslösheten kommer att öka eller inte. Den kan även påverka volymerna på vuxenutbildningen, vilket i och för sig inte är negativt, då människor utbildar sig och på så vis ökar möjligheten till arbete. Men det kan kortsiktigt öka kostnaderna för verksamheten.

Arbetet med intensivt hemmabaserad familjebehandling fortsätter. Samverkan internt och externt är av yttersta vikt för att lyckas. En nätverkskoordinator är anställd för att börja arbeta i december. Uppdraget innebär att vara den som håller ihop komplexa ärenden i familjer och ha kontakt med barn- och ungdomspsykiatri, myndighetshandläggare, öppenvården, skola, habiliteringen och se till att det finns ett nära samarbete mellan alla parter.

Tillitsbaserad styrning och ledning ska vidareutvecklas och medarbetare ska i högre grad involveras i förbättringsarbetet. Verksamhetsdialoger, nulägeskoll och verksamhetsplaner ska förbättras så det blir enklare att följa både resultat och kvalitet för samtliga i verksamheten. Ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete finns nu på en digital plattform vilket möjliggör åtkomst i samtliga mobila enheter och som ska lanseras för verksamheten och börja användas som ett stöd i vardagsarbetet.

Inom några år är målet att alla ska vara i sysselsättning - minskat försörjningsstöd eller i rätt ersättningsystem. Det krävs anpassning av vuxenutbildningarna och en god kontakt med näringsliv för att möjliggöra praktik samt andra externa samarbeten.

De kommande åren måste arbetet med att digitalisera och automatisera möjliga processer, få ett större fokus. Arbetet tar mycket resurser initialt men det kommer att spara tid och underlätta för medborgaren framöver, därför måste det prioriteras i allt högre grad.

På längre sikt har vi gått från att leverera till att facilitera vilket ställer stora krav på verksamheten att verkligen tänka nytt. Samarbetet med civilsamhället och föreningar är en förutsättning och måste utvecklas för att lyckas att ställa riktningen på att göra rätt saker med de resurser vi har till vårt förfogande.

Verksamheten har en hög kompetens, korta beslutsvägar. hög grad av helhetssyn bland ledare och engagerade medarbetare vilket möjliggör snabba förflyttningar och anpassningar. Just därför är det viktigt att behålla medarbetare och vara en attraktiv arbetsgivare framöver. Framgångsfaktorer för detta behöver kartläggas och att hitta strategier för att lyckas.

Barn och utbildning

I och med att skolledningen nu är komplett och att framtidens skolororganisation är beslutad, kommer kartläggningar över skollokaler skick och behov av förbättringar göras. Genom det förbättrade kvalitetsarbetet förväntas skolenheterna få en bättre bild av vilka utvecklingsområden som finns, samt koppla åtgärder tydligare till forskning och beprövad erfarenhet.

För att öka barn och elevers resiliens i en värld med allt högre förändringstakt kommer barn- och utbildningsverksamheten att behöva erbjuda dem möjligheter för multimodalt lärande. Förstelärarna inom det språkutvecklande arbetet ska säkerställa att metoden genrepagogik sprids och används på samtliga skolor. I matematik ska förstelärarna kartlägga matematikundervisningen och sedan föreslå åtgärder för att skapa likvärdighet och höjd kvalitet. Två av förstelärarna genomför projekt för att bland annat höja elevernas motivation.